برنامه راهبردی کتابخانه بیمارستان آموزشی درمانی شهید بهشتی اصفهان

دوره اجرا: سال‌های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۷

مقدمه

بیمارستان شهید بهشتی با ۱۸۰ تخت فعال در حوزه زنان و زایمان، نوزادان، جراحی عمومی، ارولوژی، رادیولوژی و پاتولوژی خدمت می‌دهد و چند فلوشیپ تخصصی دارد (لاپاروسکوپی و جراحی درون‌بین زنان، آنکولوژی زنان، ناباروری، کف لگن، پریناتولوژی). کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی پزشکی در طبقه پنجم درمانگاه حضرت خدیجه (س) کنار سالن مطالعه دیجیتال، سالن کنفرانس و کلاس‌های درس قرار دارد و کتابدار بالینی آن کارشناس ارشد اطلاع‌رسانی پزشکی است. این سند مسیر سه‌ساله کتابخانه را تعیین می‌کند و با سنجه‌های چک‌لیست ارزشیابی کتابخانه‌های بیمارستانی سال ۱۴۰۵ هماهنگ است. کارهای اجرایی هر سال در جدول برنامه عملیاتی کتابخانه آمده است.

ماموریت، چشم‌انداز و ارزش‌ها

ماموریت: کتابخانه با فراهم کردن منابع علمی معتبر، پاسخ به پرسش‌های بالینی و آموزش مهارت‌های جستجو از آموزش، پژوهش و درمان در بیمارستان پشتیبانی می‌کند و اطلاعات سلامت قابل‌اعتماد را در اختیار بیماران و همراهان می‌گذارد.

چشم‌انداز: تا پایان سال ۱۴۰۷ کتابخانه جایی باشد که پزشکان، فراگیران، پرستاران و ماماها برای یافتن شواهد علمی در حوزه زنان، زایمان و نوزادان نخست به آن مراجعه می‌کنند.

ارزش‌ها: دقت علمی، سرعت در پاسخ‌گویی، دسترسی برابر برای همه کاربران، همکاری با بخش‌ها، شفافیت در گزارش عملکرد.

تحلیل وضع موجود

نقاط قوت	۱) کتابخانه، سایت دیجیتال و سالن‌های آموزشی در یک طبقه ۲) کتابدار بالینی با تحصیلات تخصصی ۳) وب‌سایت و ایمیل رسمی در شبکه کتابخانه‌های دانشگاه ۴) دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی دانشگاه
نقاط ضعف	۱) محدود بودن نیروی انسانی و وابستگی خدمات به یک نفر ۲) نبود ردیف بودجه مستقل برای خرید منابع ۳) نیاز به مناسب‌سازی مسیر دسترسی به طبقه پنجم ۴) نبود فرآیندهای مدون و شاخص‌های پایش
فرصت‌ها	۱) برنامه‌های آموزشی دستیاری و فلوشیپ و نیاز مداوم به منابع روز ۲) تاکید دانشگاه بر علم‌سنجی و اعتباربخشی ۳) همکاری با کتابخانه مرکزی و شبکه کتابخانه‌های بیمارستانی ۴) امکان جذب اهدا و کمک خیرین

مرکز آموزشی درمانی شهید بهشتی اصفهان

تهدیدها	۱) محدودیت بودجه و افزایش هزینه اشتراک پایگاه‌ها ۲) قطع یا تغییر دسترسی به پایگاه‌های مجاز ۳) فرصت کم کادر درمان برای مراجعه حضوری ۴) فرسودگی رایانه‌ها و تجهیزات

ذی‌نفعان اصلی: هیات علمی و پزشکان، دستیاران و فلوشیپ‌ها، دانشجویان، پرستاران و ماماها، بیماران و همراهان، ریاست بیمارستان و معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه.

اهداف و راهبردهای کلان

هدف	راهبردها	شاخص	هدف سال اول	هدف سال سوم
هدف ۱: توسعه مجموعه متناسب با نیاز بالینی	نیازسنجی دوره‌ای از بخش‌ها تدوین خط‌مشی مجموعه‌سازی و وجین جذب اهدا و مجموعه‌سازی مشارکتی با دانشگاه	عناوین اهدایی تازه در سال؛ فهرست کمبودها	ارزیابی مجموعه و فهرست ۳۰ عنوانی کمبودها	۱۰۰ عنوان اهدایی در سال و وجین ۵ تا ۷ درصد سالانه
هدف ۲: ارتقای خدمات اطلاع‌رسانی بالینی	ثبت رسمی خدمت کتابدار بالینی گسترش از ۲ بخش به ۴ بخش تحویل مدرک در بالین بیمار با نظر پزشک	زمان پاسخ؛ تعداد جستجوی ماهانه	پاسخ ظرف ۴۸ ساعت در ۲ بخش	۴ بخش و حداقل ۲۰ جستجو در ماه
هدف ۳: آموزش سواد اطلاعاتی و علم‌سنجی	برنامه مدون کارگاه‌ها (PubMed، سامانه نوپا، نرم‌افزار مدیریت ارجاع) اصلاح پروفایل علم‌سنجی هیات علمی	تعداد کارگاه؛ درصد پروفایل‌های اصلاح‌شده	۴ کارگاه در سال	۱۰ کارگاه در سال و پروفایل همه هیات علمی
هدف ۴: توسعه خدمات الکترونیک	تکمیل وب‌سایت و به‌روزرسانی ماهانه دسترسی از خارج بیمارستان با VPN هشدار موضوعی، خبرنامه و ایمیل گروهی	تعداد اعضای فعال؛ آمار بازدید	وب‌سایت کامل و فهرست ایمیل ۱۰۰ نفره	۳۰۰ عضو فعال و دسترسی از راه دور

هدف ۵: محیط استاندارد و دسترس‌پذیر	ایمنی و اطفای حریق، نور، صدا و تهویه ورودی و میز مناسب افراد دارای معلولیت زیرساخت برق و شبکه در میزها	درصد سنجه‌های محیطی برآورده‌شده؛ درصد میزهای مجهز	اندازه‌گیری نور و صدا، ۱ مانور، رفع نقص‌های ورودی	۵۰ درصد میزها مجهز و حداقل ۲ مانور در سال
هدف ۶: خدمت به بیماران و همراهان	گوشه بیمار و کتاب عمومی ۵ پمفلت آموزشی با تایید پزشک همکاری با آموزش بیمارستان در آموزش بیمار	تعداد مراجعه بیمار؛ تعداد پمفلت	گوشه بیمار و ۵ پمفلت	کلاس آموزش بیمار و چرخ کتاب در بخش‌ها
هدف ۷: تقویت ساختار، نیروی انسانی و منابع مالی	پیگیری بودجه خرید و ردیف مستقل تخصیص کارشناس IT و نیروی دوم مستندسازی فرآیندها و گزارش هزینه‌کرد	وجود ردیف بودجه؛ تعداد فرآیندهای مدون	نامه رسمی بودجه، ۷ دستورالعمل، IT یک روز در هفته	ردیف مستقل و نیروی دوم

اجرا و مسئولیت‌ها

مسئول کتابخانه مجری اصلی برنامه است. یک کمیته راهبری شامل ریاست بیمارستان یا نماینده، مسئول آموزش، نماینده واحد مالی، نماینده فناوری اطلاعات، یک عضو هیات علمی و مسئول کتابخانه تشکیل می‌شود و هر ۶ ماه یک بار جلسه دارد. سال اول به مستندسازی، رفع نقص‌های ایمنی و دسترسی، و راه‌اندازی خدمات اصلی اختصاص دارد. در سال دوم خدمات به بخش‌های بیشتر گسترش می‌یابد و زیرساخت‌ها تکمیل می‌شود. سال سوم برای تثبیت، ارزیابی نتایج و تدوین برنامه دوره بعد است.

پایش و ارزشیابی

مسئول کتابخانه آمار شاخص‌ها را ماهانه ثبت و هر فصل به ریاست بیمارستان گزارش می‌دهد. رضایت کاربران هر سال با پرسشنامه کوتاه سنجیده می‌شود و برنامه عملیاتی سال بعد بر اساس آن اصلاح می‌شود. در پایان سال سوم، میزان تحقق اهداف با شاخص‌های جدول بالا مقایسه و نتیجه در کمیته راهبری بررسی می‌شود.

ریسک‌ها و اقدام پیشگیرانه

تخصیص نیافتن بودجه خرید	تکیه موقت بر اهدا و پایگاه‌های دانشگاه، ارسال فهرست اولویت‌دار کمبودها و برآورد ریالی به ریاست بیمارستان
غیبت یا کمبود نیرو	تعریف جانشین و شرح وظایف مکتوب، جذب نیروی کمکی نیمه‌وقت، اطلاع‌رسانی ساعات تعطیلی موقت

قطع دسترسی به پایگاه‌ها	هماهنگی با معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، آزمایش دوره‌ای دسترسی و ثبت مشکلات فنی
استقبال کم کادر درمان	اطلاع‌رسانی از راه پیامک و ایمیل، ارائه خدمت در بخش، جلب حمایت روسای بخش‌ها

مرکز آموزشی درمانی شهید بهشتی اصفهان